

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Fritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS
City
виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XIII. 4. 70 (1588). ЧЕТВЕР, 11 ЧЕРВНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, JUNE 11, 1931. No. 70 (1588). VOL. XIII.

В БУДЖЕТІ БЕНЕТА НЕМА АНІ ЦЕНТА НА ДОПОМОГУ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ

В передминулім числі "Українських Робітничих Вістей" ми подали головні точки Бенетового бюджету, як передали їх депеші до денної капіталістичної преси. Між цими точками не було ніякої згадки про те, що призначено якусь суму на допомогу для безробітних.

З дебати в парламенті над бюджетом виявляється тепер, що в бюджеті Бенета нема ані цента на допомогу безробітним ані навіть на т. зв. "публічні роботи", які нібито мали би давати заняття для безробітних, хоч ми знаємо, що на таких роботах користують різні контрактори й фірми, що постачають матеріал.

Мало того. Виявляється також, що в своїй довгій бюджетовій промові, яка тривала 2½ години, Бенет навіть словом не згадав про безробіття. Так немов би то в Канаді все було "благополучно", немов би то всі робітники в Канаді працювали і їм поводилося як найліпше.

Таке становище супроти безробіття, цієї найважливішої справи в країні, займає Бенет тоді, коли около 500,000 канадських робітників є без праці і примиряють з голоду разом зі своїми родинами, коли міські уряди в багатьох містах

ПЕЙШ НАЖЕ, ЩО ДОПОМОГА БЕЗРОБІТНИМ "РЯТУЄ" БРИТАНІЮ ВІД РЕВОЛЮЦІЇ

НЮ ЙОРК, 9 червня. (А.П.) — Сер Джордж Пейш, британський економіст, заявив учора перед "радою добробуту" Нью Йорку, що він вірить, що без заведення асекурації від безробіття революція у Великій Британії була б неминуча.

"Я дуже стурбований положенням у цій країні і в світі", сказав він. "Ми маємо перед собою найбільший бій, який ми лише коли зводили, й мусимо змобілізувати всі сили, щоб побороти теперішню торговельну депресію.

"Цілий світ є в небезпеці повного торговельного упадку. Ці умови є витворені політиками й нема причини, чому працюючий чоловік має терпіти за глупоту державних мужів. Ми у Великій Британії знайшли розв'язку в асекурації від безробіття і ми вважаємо її великою охороною".

Одною з глупостей світових державних мужів він назвав "кредитову систему, яку маємо сьогодні". "Кожний", сказав він, "в догах — фермери, торговці реальностями й бізнес взагалі — в наслідок нашої кредитової системи". До заяви Пейша треба ще додати, що крім асекурації від безробіття, капіталістична класа Великої Британії тримає при владі "робітничий" уряд Мексики Доналда, щоб він стримував робітників від революції.

УРЯД ЛИТВИ ПРОГНАВ ПАПСЬКОГО НУНЦІЯ

БЕРЛІН, 7 червня. — Депеша з Каунасу каже, що архієпископ Бартольоні, папський нунцій до Литви, зівстав прогнаний до розпорядок міністерства закордонних справ, яке дало йому 24 години часу на виїзд з країни, бо в протиннім випадку він буде вивезений силою. Архієпископ виїхав у суботу автомобілем до німецького кордону і його помешкання є під наглядом поліції. Кажуть, що він стигнув на себе гнів литовського уряду тим, що вмішувався в справи культурного характеру.

ПАПА Й МУССОЛІНІ ОБМІНЮЮТЬСЯ НОТАМИ

РИМ, 9 червня. (К.П.) — Італійський уряд вислав сьогодні до Ватикану відповідь на дві ноти протесту папи Пія проти розв'язання католицьких клубів для світських людей і проти антикатолицьких демонстрацій в минулих двох тижнях. Кажуть, що висланий документ був угодового тону. Нота була доручена графом де Веччі, італійським амбасадором, кардиналом Паселлі, папському державному секретарю. Архієпископ Дука, папський нунцій, стрінув амбасадра у Ватикані й усі три вони конферували довше як годину.

ВІЙСЬКО СТРІЛЯЄ ДО БЕЗРОБІТНИХ

САНТЯГО, Куба, 9 червня. (А.П.) — Три особи були поранені вчора вечером, коли юрба безробітних звела боротьбу з поліцією. З охлокми: "Ми голодні" й "Геть тиранію", сотки безробітних кинулися вулицями й били шибки в вікнах, гасили лампи на вулицях та ставили опір поліції й війську. Жовіри й поліція багато разів стріляли з револьверів, щоб задати розрухи. Два молоді робітники, один 18 років а другий 20, були пострілені й тяжко поранені. Одною капралю демонструючи безробітні тяжко побили.

ВИМАГАЮТЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ДЛЯ ПОРТО РІКО

САН ХУАН, Порто Ріко, 8-го червня. — Буржуазна партія юніоністів, яка два роки тому була найсильнішою партією на острові, прийняла сьогодні резолюцію за повною незалежністю для Порто Ріко й заявила, що встановлення республіки. Ї резолюція каже, що правління Сполучених Держав на острові було невдачею.

КАТОЛИЦЬКИЙ ПРОВІДНИК ФОРМУЄ УРЯД

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 3 червня. (А.П.) — Джулес Ренкі, провідник католицької партії, прийняв сьогодні мандат утворити новий кабінет на місці уряду прем'єра Джаспара, що зрезигнував 21 травня.

ЗАСІВНА ПЛОЩА СРСР ЗБІЛЬШИЛАСЯ

ВАШИНГТОН, 7-го червня. (А.П.) — Помимо несприятливої погоди під час весняної засівної кампанії в Радянськ Союзі, засівна площа СРСР є тепер більша, як була в той час минулого року. Департамент агрикультури заявив у суботу, що на 15 травня ціла засівна площа під усіма родами збіжжя мала 159 мільйонів 930 тисяч акрів, проти 153 мільйонів 758 тисяч акрів минулого року. Площа під пшеницею мала 47 мільйонів 934 тисяч акрів, проти 46 мільйонів 103 тисяч 1930 року.

ДВОХ УБИТО У ВИБОРАХ НА ФІЛІПІНАХ

МАНІЛА, Філіппіни, 2 червня. — Вибори, що відбулися сьогодні на Філіппінських Островах, позначилися в багатьох місцях розрухами, під час яких, як досі відомо, вбито дві особи. Партія націоналістів, знаряддя американського імперіалізму, всюди мала перемогу, очевидно при допомозі збройних сил уряду. Демократи здобули кілька мандатів в обох палатах парламенту, а радикали й комуністи були фактично позбавлені виборчого права.

РАДЯНСЬКІ СІРНИКИ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ

ВАШИНГТОН, 2 червня. — Газета "Вашингтон Пост" сповідає, що за дозволом департаменту війни закуплено в Нью Йорку велику кількість радянських сірників для вжитку в американській армії. Цю справу пояснюють так, що на підставі закону армія має купувати свої припаси в тих компаніях, що подають найнижчу ціну, і в цім випадку найнижчу ціну подала компанія, що торгує радянськими сірниками.

МІСІОНАРІ ВТІКАЮТЬ ПЕРЕД КОМУНІСТАМИ

ШАНГАЙ, Китай, 9 червня. (А.П.) — Десять американських місіонерів утікли сьогодні з Єнлінгу, у провінції Фукієн, до Фучова перед комуністами й "бандитами".

ЗЛІНЧУВАЛИ МОНАРХІСТИЧНОГО МЕЙОРА

МАДРИД, Іспанія, 8 червня. — Фернандо Пітадо, бувший монархістичний мейор міста Соляма, був злінований сьогодні юрбою в своїм домі, коли відмовився передати владу новообраному республіканському мейорові.

ЗЕМЛЕТРУСИ В ЄВРОПІ

ЛОНДОН, 8 червня. — Сильні землетруси у Великій Британії, Франції, Норвегії й Бельгії у неділю дуже налякали населення, але винили мало матеріальної шкоди й не спричинили втрат у людській житті. Підчас землетрусу завалилося багато коміннів.

В ЯПОНІ АРЕШТОВАНО 143 КОМУНІСТІВ

ТОКІО, Японія, 6 червня. — Поліція арештувала 143 комуністів і 54 з них стану на суд за комуністичну агітацію серед моряків.

ЗАКОРДОННА ТОРГОВЛЯ РАД. СОЮЗУ ЗБІЛЬШИЛАСЯ МИНУЛОГО РОКУ

ОТТАВА, Онт., 8 червня. — Радянський Союз був одною з пару країн, що мав збільшену закордонну торговлю протягом 1930 року. Таку інформацію отримав тут департамент торговлі й промислу від Л. Д. Виггреса, канадського торговельного комісара в Гамбургу.

Іморти Радянського Союзу за минулий рік мали вартість 543 мільйонів 800 тисяч доларів, або 90 мільйонів 700 тисяч більше як попереднього року. Експорти за той час мали вартість 532 мільйонів 100 тисяч доларів, або 56 мільйонів 900 тисяч більше як 1929 року. Іморти індустриальної машинерії до Радянського Союзу мали вартість 128 мільйонів 570 тисяч доларів; збільшення на 71 мільйонів 900 тисяч доларів у порівнянні з попереднім роком. Іморти тракторів були на суму 36 мільйонів 600 тисяч доларів, проти 17 мільйонів 800 тисяч доларів 1929 р.

СТРАЙК ТЕКСТИЛЬНИХ РОБІТНИКІВ У ФРАНЦІЇ МОЖЕ ПОШИРИТИСЯ НА ІНШІ ІНДУСТРІЇ

ПАРИЖ, 2 червня. — Страйк текстильних робітників у північній Франції продовжується вже третій тиждень і правдоподібно пошириться на інші індустрії. У страйку бере участь 112,000 робітників. Між іншим, до страйку готуються будівельні робітники, які ставлять підприємцям такі вимоги: звільнення від оплати соціального забезпечення; 8-годинний день праці; подвійна плата за працю на висоті понад 66 стіп; зараховування часу подорожі на місце праці як робочий час; визнання делегатів профспілки на підприємствах. Заходи міністерства праці полагодити спір між підприємцями та страйкуючими текстильними робітниками закінчилися невдачею.

І МАДЯРСЬКІ МАГНАТИ МАЮТЬ АПЕГИТ НА РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ

Варшавська газета "Жеч споліта" з 10 травня подає: "В часі дискусії над бюджетом міністерства закордонних справ Мадярщини сказав віце-міністер освіти Корніс, що треба зорганізувати міжнародний бойкот Радянського Союзу та розпочати господарську блокаду Рад. Союзу. Мадяри повинні започаткувати міжнародну дипломатичну акцію, щоб збудила сумління (?) цілого світу. Мадяри мусять докласти всіх старань, щоб повіривати ті червоні прапори, якими вони обставлені".

ФИШ ПРО КОНКУРЕНЦІЮ СРСР З АМЕРИКОЮ

ВАШИНГТОН, 2 червня. — Конгресмеу Гемилтон Фиш, ославлений голова конгресової комісії для розслідування комуністичної пропаганди, промовляв тут сьогодні в радіо і сказав, що в наслідок радянської конкуренції Сполучені Держави втратять протягом наступних чотирох років один мільярд доларів у своїй закордонній торговлі пшеницею, деревом, нафтою й бавовною.

НИЩАТЬ КАВУ, ЩОБ ПІДНЕСТИ ЦІНИ

САО ПАУЛЬО, Бразилія, 2 червня. — Товариство власників плантацій кави оповістило, що цими днями знищить 40,000 мішків кави, кинувши їх в океан. Невдаючі тому згадане товариство палило каву й в такий спосіб знищило 3,000 мішків кави в Сантосі, але населення запротестувало проти неприємної вони, що розходилася з димом спаленої кави. Плантатори й торговці кави вважають, що таким нищенням вони зможуть піднести ціну кави та збільшити попит на неї на світових ринках.

ВІСІМ УБИТИХ У БОРОТБІ МІЖ СЕЛЯНАМИ Й ЗЕМЛЕВЛАСНИКАМИ В ІНДІЇ

АЛЛАГАБАД, Індія, 8 червня. (А.П.) — Вісім осіб було убитих і кілька інших поранених підчас стрілянини в селі Братварія між землевласниками й селянами, що винаймають землю. Боротьба вивязалася ізза спору над плаченням ренти за землю. Поліція й тубільчі "провідники" вирушили в округ у відповідь на звідомлення, що там запанувала паніка.

НІМЕЦЬКІ ІНДУСТРІАЛІСТИ ПРОПОНУЮТЬ, ЩОБ БРІНІНГ СТАВ ДИКТАТОРОМ

ДИССЕЛЬДОРФ, Німеччина, 3 червня. — Понад 1,400 фінансових, індустриальних і торговельних магнатів західної Німеччини, що зібралися тут на нараду в справі економічного й політичного положення в Німеччині, ухвалили резолюцію, в якій домагаються, щоб канцлер Брінінг став політичним диктатором.

ЗАКРИТТЯ КОПАЛЕНЬ І ФАБРИК У ПОЛЬЩІ

В місяці травні наступило дальше застановлення праці в польському промислі, гірничстві й гутничстві. На Горішньому Шлеску зменшено працю в чотирох гутах так, що дальших 640 робітників остали без праці. В Лодзі вивів працю робітникам цілий ряд фабрик сука. В фабриці Грогмана звільнено з роботи 600 робітників.

Не забувайте про пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей"!

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавництво Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Будівлі, на роуї вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

УРЯД БЕНЕТА РЯТУЄ ЗИСКИ ВЕЛИКИХ КАПІТАЛІСТІВ

В БУДЖЕТІ УРЯДУ НЕМА АНІ ЦЕНТА НА ДОПОМОГУ БЕЗРОБІТНИМ АНІ НА ПУБЛИЧНІ РОБОТИ.

"Бюджет голоду" — так назвав "Воркер" бюджет консервативного уряду Канади, що він його проголосив в парламенті 1 червня. Із візирів того бюджету, що його наведено було в "Укр. Роб. Вістях" з 6 червня, кожний бачить, що цей бюджет є прямим вивозом капіталістичного уряду працюючої класи й незможному фармерству, що це є бюджет великих мільйонерів, які зменшують свої доходи податки на половину, й то при дефіциті держави в \$75,000,000, оподатковують все трудяще населення Канади. Не даючи ані цента безробітним, ні бідняцьким зруйнованим фармерам, уряд дає близько два мільйони доларів допомоги вугільним магнатам східної (БЕСКО) й західної Канади.

Які податки накладено на трудяще населення Канади? Щоб замилити очі, уряд Бенета зменшив доходи податок тим особам, що дохід їх є між \$3,500 а \$7,000. Це мало б, служити для уряду отою ширмою, неначе б то й "бідному" населенню зменшено дохідний податок. Тимчасом знаємо ми дуже добре, що в теперішніх умовах економічної кризи дохід між \$3,500 а \$7,000 — це дохід заможніх людей, дохід куркулів, робітничої аристократії з високооплачених кваліфікованих одиниць та середньої класи бізнесмейв. Це в ніякому разі не є дохід бідного населення.

Зате погляньмо ми на той податок, що його уряд Бенета накладає на усе найбідніше населення Канади. Директно, здається, він його не оподатковує. Але неди ректно — на кожному кроці робітник і незможний фармер є додатково оподаткований бюджетом Бенета.

Що є найпотрібніше в житті чоловіка? Пожива й одяг. Ці дві речі. Ті вони якраз є оподатковані. На кожну річ в скелі, що ви її мусите купити, підвищено таксу на чотири центи від долара. Все, до чого ви діткнетесь, на що подивитися в скелі, буде, після нового бюджету, підвищене в ціні. Годі навіть перечислювати, на що саме ціна буде піднесена — бо буде вона піднесена на кожну найменшу річ, на кожний ярд матерії, — одним словом на всю поживу, на одяг, на взуття, на кожну річ домашнього ужитку, так необхідну кожному робітничові й кожному фармерові, не говорячи вже, що з 1 липня почтова оплата листів піднесена з двох на три центи, як це було за часів війни.

Уряд дає вугільним магнатам коло два мільйони доларів допомоги, але одночасно накладає мито по 40 центів на тон за добу вугілля з-за кордону, а це значить, що даючи допомогу вугільним багачам з тих грошей, що він їх здирає отими податками з трудящого населення, уряд одночасно підносить ціну по 40 центів на тоні вугілля, отже подвійно оподатковує ці населення в користь мільйонерів і подвійно їм допомагаючи.

Самих мільйонерів уряд звільняє наполовину навіть від тих податків, що вони їх платили до цього часу. І то чимбільше доходу має який багач, тимбільше зменшено йому податку. Мільйонери, капіталістичні компанії, банки, величезні фірми — радіють. Уряд Бенета пожертвував їм десятки мільйонів доларів. Безробітним відобрать навіть ту жebraцьку "допомогу", яку попередньо давав, а мільйонерам дав. Домагання 100 тисяч робітників про встановлення соціального забезпечення від безробіття коштом держави Бенет відкинув із зневагою, мовляв, це буде "милостиня", а встановлення такої "милостині" було б ганьбою для населення Канади. А подарувати мільйонерам мільйони доларів податку, дати великим багачам майже два мільйони доларів "милостині" — це не є ганьбою для населення Канади? Оподатковувати кожну найпотрібнішу для того населення річ, включаючи й газети та журнали — це не є ганьбою? Ні, це не є ганьбою, це є політикою уряду міністрів-капіталістів звалювати тягар кризи на плечі трудящих.

Одною з найважливіших проблем Канади зараз є безробіття. До цього часу цю проблему розв'язувано двома засобами: 1. гнилимим супами і свинячих ніг, вошиними приміщеннями, які до того треба було відобрать на вуд ярдах, кемпах і т. ін.; 2. подвійними клодами. Бенет не повинен був забути й проминути цю проблему у свому бюджеті вже хоч би тому, що вона була його найголовнішим коником в домінальних виборах рік тому назад, для неї він минулої осені скликав спеціальну сесію парламенту та ухвалив 20 мільйонів доларів. Зараз в Бенетовому бюджеті нема ані слова про безробітних, число яких від приходу його до влади майже подвоїлося, для них не знайшлося ані одного цента. Мало того, їх ще оподатковано — бо безробітні мусять щось їсти, в щось одітись, обутись, часами й ліста десь писати, — а це все є оподатковане, отже навіть безробітних оподатковано, щоб жомано було зменшити податки мільйонерів та цей дати їм допомогу в грошах.

Майнерські магнати дуритимуть майнерів, що ось то уряд зробив їм, майнерам, ласку, бо встановлюючи 40 центів ціна на тоні на американське вугілля, даючи допомогу канадським вугільним баронам, він тим самим підтримує вугільну ідустрію, отже дає майнерам роботу. Скільки тої роботи збільшиться

для майнерів, покаже найблище майбутнє, а от майнерів то уряд вже оподаткував, щоб дати готівкою допомогою вугільним магнатам.

Одним словом уряд Бенета ще раз показав трудящим Канади, що то значить уряд з міністрів — капіталістів. А це значить, що усі наслідки теперішньої економічної кризи він неухильно звалює на плечі трудящих мас. Якщо криза може дещо зменшила доходи мільйонерів, то уряд Бенета негайно збільшив їх, звільнивши визискувачів від плачення податків. Коли ж криза відобрала в трудящих працю, знищила їхню заробітну платню, то уряд Бенета кинув на плечі цих голодних і виснажених робітників і бідняцьких фармерів новий тягар, збільшуючи податки на всі речі першої необхідності.

Така політика уряду міністрів-капіталістів. І проти неї трудящі повинні організуватися й провадити класову боротьбу.

БАНКРОЦТВО РОТШИЛЬДОВОГО БАНКУ В АВСТРІЇ

Ціла система австрійського господарства захитана. — Банкротство Ротшильдівського банку викликало велику паніку.

До загальної господарчої скрути в Австрії вже майже звикли. Безробіття стало хронічним, злидні широкі мас неймовірно. Ніколи Радянський Союз не був такої популярний серед австрійського робітництва, як тепер. Боячись величезного впливу СРСР на робітничі маси, із страху перед тим, що австрійські робітники можуть особисто об'єднатися з велетенським соціалістичним будівництвом в СРСР, австрійська соціал-демократія покляла на Радянський Союз клятву. Кожному членові соціал-демократичної партії якнайшворіше заборонено їхати до СРСР навіть як туристові, — проте наслідки заборони були якраз протилежні. Коли робітники, що дістають голодну заробітну платню і поневіряються в злиднях та безробітті питають: "Що далі?", лідер "австро-марксистів" Отто Бауер відповідає своїми розпливчастими теоріями та обіцянками на майбутнє: — Господарча криза наближається до кінця. Вже вижається нова хвиля високої конюнктури...

Та раптом — це було 12 травня цього року — віденський діловий кола зворушила страшна звістка: "Кредітаншталь", ця могутня фортеця Ротшильда, найбільший банк в Австрії, один із наймогутніших фінансових закладів в Європі — несплатоспроможний. Ця звістка справила враження грому серед ясного неба. Того ж таки дня можна було бачити, такі самі картини, як і восени 1929 р.: дрібні ощадники та вкладники збились коло кас цього банку та його філії. Довгі черги людей, великі загони поліцаїв. Уряд видає за спокійливі комунікати, але скрізь панує паніка. Парламент швидко збирається на надзвичайне засідання. Урочисто та одноставно ухвалено постанову: — Батьківщина в скруті... Збанкрутованому банку в приділено з урядових коштів 100 мільйонів шилінгів та з коштів національного банку (державного) ще 30 мільйонів. Це — тоді, коли всі державні скарбниці порожні, коли уряд лагодиться касувати рештки так званих соціальних здобутків і чимало зменшити платню усіх службовців та робітників державних підприємств.

Ротшильд бо в скруті... Але чи йдеться тут тільки про Ротшильдівську скруту? "Кредітаншталь" є той банк, що фінансує не менше, як 80 відсотків усіх промислових концернів (трестів) Австрії. Навіть більше: чимала частина промислових підприємств Чехо-Словаччини, Угорщини, Румунії та Польщі перебувають у фінансовій залежності від "Кредітаншталь". Отож банкротство "Кредітаншталь" загрожувє катастрофою більшості австрійської промисловості і чималій частині промисловості держав, утворених на території колишньої Австро-Угорщини. Ось чому звістка про банкротство "Кредітаншталь" спричинило паніку далеко за межами Австрії.

Здобути з поту та крові трудящих мас величезні суми, що їх австрійський уряд оце вгати з чотирьох великих фінансових закладів — австрійський земельний банк. Це загрожувало загальному фінансовому катастрофою, і тому було аж надто небезпечно почати в такий момент громадянську війну. Тодішній Шоберер уряд, що спирався на банди фашистського гайверу, дався по допомозі до Ротшильда. Уряд дав кількадесят мільйонів, і Ротшильдів банк "Кредітаншталь" поглянув збанкрутований земельний банк.

За тодішнього стану Ротшильд зробив досить добрий гешефт. Він заробив на цій операції щось із 100 мільйонів шилінгів. Заразом Ротшильд улаштував, поруч із катом робітництва Шоберером, мов "рятивник Австрії", а фашистсько-антисемітський гайвер запригнувся єврейському корделеві банків у вічній вірності та покорі... Австрію начебто остротачно "оздоровила" Ротшильдова ласка.

Та раптом — це було 12 травня цього року — віденський діловий кола зворушила страшна звістка: "Кредітаншталь", ця могутня фортеця Ротшильда, найбільший банк в Австрії, один із наймогутніших фінансових закладів в Європі — несплатоспроможний. Ця звістка справила враження грому серед ясного неба. Того ж таки дня можна було бачити, такі самі картини, як і восени 1929 р.: дрібні ощадники та вкладники збились коло кас цього банку та його філії. Довгі черги людей, великі загони поліцаїв. Уряд видає за спокійливі комунікати, але скрізь панує паніка. Парламент швидко збирається на надзвичайне засідання. Урочисто та одноставно ухвалено постанову: — Батьківщина в скруті... Збанкрутованому банку в приділено з урядових коштів 100 мільйонів шилінгів та з коштів національного банку (державного) ще 30 мільйонів. Це — тоді, коли всі державні скарбниці порожні, коли уряд лагодиться касувати рештки так званих соціальних здобутків і чимало зменшити платню усіх службовців та робітників державних підприємств.

Відень. Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

Канадська українська робітничо-фармерська делегація до Радянського Союзу — рапортує!

ДІТОЧА КОЛЬОНІЯ ІМ. ДЗЕРЖИНСЬКОГО КОЛО ХАРКОВА

По великій світовій війні а опісля горожанській війні й голоді в 1920 році в Радянському Союзі осталося багато безпритульних дітей. Цими дітьми треба було комусь заопікуватися та виховати їх і цим всім занялося Радянська влада. Побудовано багато домів для цих дітей в більших і менших осередках Радянського Союзу, заангажовано в них добрих учителів-вихователів для молоді, зведено тут-же вартати й майстерні для практичного навчання та пушено все пошим ходом в рух. До цього часу показалися такі доми для безпритульних дуже практичні й праця в них дуже успішна. Сотні а то й тисячі таких дітей виховано на добрих і корисних працівників в Радянському Союзі.

Щоб наочно побачити, як виховуються й працюють безпритульні діти в цих вихователів установках, наша делегація відвідала одну з таких кольоній міста Харкова. Кольонія ця називається "Дитяча Трудова Комунa ім. Дзержинського". У цій кольонії виховується зараз 150 дітей. З них 120 хлопців а 30 дівчат. Денно ходять вони до школи 4 години, а другі 4 години працюють таки в себе у своїх майстернях. За свою працю отримують також платю. Початково від 30 до 40 карб. в місяць, а старші заробляють не раз від 120 до 130 карб. в місяць. Одну третину з зароблених грошей вони отримують на свої конечні видатки, а решту зберігається

до осені думають його закінчити та мати в своїй комуні у двох більше членів. Треба згадати, що в цих молодих комунарів є також "виходний день", себто вони працюють як і всі інші робітники в Радянському Союзі, — чотири дні працюють а пятий спочивають. Кожного року вони отримують по два тижні відпустки, а коли добра по більшій часті займаються кравецькою працею. Всі вироблені продукти відсилають даліше і за це їхня кольонія отримує платю. Після промфінплану кольонія повинна дати товарів на суму 800,000 карбованців в рік, а вона випродувала продуктів на суму 1 мільйон 300 тисяч карбованців. Всі комунари певні того, що свою п'ятирічку закінчать успішно за три роки.

Оці малі комунари в своїм будинку мають бібліотеку з 6 тисяч примірників, видають власну газету три рази в місяць, мають театральний гурток, дуже добру духову оркестру, спортивний клуб та інше. Самі вони собі шиють одяжу, спільно всі їдять в столовій, на час всі рано встають і вечером лягають спати. Дисципліна в них знаменита. Відпадків покинення комуні за минулі два роки не було жадного. Всі діти задоволені зі свого життя-буття в комуні. Всі вони ведуть себе до школи 4 години, а другі 4 години працюють таки в себе у своїх майстернях. За свою працю отримують також платю. Початково від 30 до 40 карб. в місяць, а старші заробляють не раз від 120 до 130 карб. в місяць. Одну третину з зароблених грошей вони отримують на свої конечні видатки, а решту зберігається

власну газету три рази в місяць, мають театральний гурток, дуже добру духову оркестру, спортивний клуб та інше. Самі вони собі шиють одяжу, спільно всі їдять в столовій, на час всі рано встають і вечером лягають спати. Дисципліна в них знаменита. Відпадків покинення комуні за минулі два роки не було жадного. Всі діти задоволені зі свого життя-буття в комуні. Всі вони ведуть себе до школи 4 години, а другі 4 години працюють таки в себе у своїх майстернях. За свою працю отримують також платю. Початково від 30 до 40 карб. в місяць, а старші заробляють не раз від 120 до 130 карб. в місяць. Одну третину з зароблених грошей вони отримують на свої конечні видатки, а решту зберігається

Таких дитячих трудових комун коло міста Харкова є більше і вони всі між собою також устроують соціалістичні змагання, формують ударні бригади з гаслами "закінчити п'ятирічку за чотири роки".

Вражіння нашої делегації з відвідан Дитячої Трудової Комуні ім. Дзержинського є дуже добрі. Такого ентузіазму у виконанні своїх завдань ми ніде не бачили в ніякій капіталістичній країні. Наша канадська молодь у своїй праці в робітничому русі в порівнанні до молоді в Радянському Союзі, цілковито блідне, губиться. Треба нашої канадської молоді багато вчитися від молоді Радянського Союзу і чим скорше вона це зробить, тим краще буде для неї.

Д. Моїсюк.

РАДІО-ІСКРИ

Отаман сердиться.

Стрілецько-громадський отаман у Вінніпегу сердиться... Сердиться й стрілець лає: що ви, каже, сякі та не такі, розносите все, що у нас діється, занесите до більшовицького дому! Та я вас, та ви в мене... Це лист — слухай Микитюк! — твій до Саскатуну не дійшов — вже більшовики знають. Це саскатунський стрілець до Вінніпегу не доїхав — вже більшовики знають. Це ми не встїпи свому щедрому писареві "відпустку" дати — вже більшовики знають... Це саскатунський батальйон додому не доїхав — вже десь радіо-іскри й несуть більшовикам вісти.

визволення", а редактор "Укр. Голосу" в редакційній каже, що хоч Петлюра зрієся Галиччю, то й Панейко не кращий, бо він на мировій конференції в Парижі склав заяву, що "Галичина є окрема держава від України і її представники не мають права говорити про Галичину".

"Яке їхало, такого й здибало" — скажемо ми. Але хіба ж та заява Панейка виправдувала віддання Петлюрою Галичини польській шляхті?

Ще до тої самої справи: Жовтоблукити сердиться на нас за те, що ми петлюрівських та ундівських дипломатів називаємо продажними хрунгами, що торгують на капіталістичних ярмарках українським народом і його країною.

І пощо сердитися, коли самі кажете, що Панейко торгував Галичиною в Парижі, Петлюра у Варшаві, а Скоропадський у Берліні і т. д.

А з ким торгує тепер Галичиною Осип Назарук, якому ринидачі редактори, зібравши з українського народу в Канаді десятки тисяч доларів?

8 травня "Діло" розстріляло Гриця Косака й 22-ох українських старшин, а 13 травня "розстрілених" "помилувало". Навіть не встїпи зачислити їх до "лику святих".

ном бурі й урагану, які насуваються".

Як бачимо, то дипломати не завжди бувають гумористами.

Наголовки "політичної хроніки" "Діла": "Хто кого образив", "чесний злодій", "мареву шибениці в Стрию", "під кінськими копитами", "хотів застрілятися на науці релігії", "арештували урядовця митної дирекції", "пожежа у Східниці", "під колесами потягу", "сержант-убивник", "вбили дівчину", "хто вбив капітана Лопатку", "трим убив матір і сина", "самовбивство двох приятельок", "пожежі", "сама собі викопала могилу" і т. д.

Це наголовки тільки з однієї колонони "Діла" з 14 травня, що йде під загальним наголовком "Новинки".

Зміст тих "новинок" такий: як за образу засуджено на одну добу кари; як злодій украв 140 злотих в учителя (українця!) на трамваю; зарізав жінку; кінч порвав на жінках одяжу; учень стріляв собі в лоб, бо не знав катехити; крав гроші і жив весело; застріляв свого тестя; потяг розбив воза й людей; застріляв дівчину через вікно й не знають хто (а чие ж то вікно?); в потязі застрілено капітана; кинулися під потяг з причини нужди; неуряду викопала собі гріб, лягла в него й отруїлася (в Лодзі).

Далі кілька пожарів, а на закінчення — як фальшували гроші дві тисячі літ тому назад.

Така "політична" лінія "Діла". Це вмісне переповнювання газети криміналістикою, бо... "нема про що писати". Ані слова не знайдете ви в "Ділі" про страшну нужду українського селянства та про безробіття в Галичині.

Пани адвокати й егомосці та... криміналістика. Це їх світ.

Куркуленько.

СТАНОВИЩЕ ТУРФДІМ ПЕРЕД 12-ИМ СВОЇМ З'ЇЗДОМ

МАСТНОВИЙ СТАН ТУРФДІМ

(Продовження з 3-ї сторони.)
 Маетковий стан ТУРФДім також під цей час є дуже тяжкий. Хоч за останній рік нових будинків майже не будовано, за винятком пару на фермах, то побудовани майже на перекір постановам з'їздів і проти вказівок та домагань ЦВК за останні роки кілька будинків впали на наш організації великим тягарем — головню під телерішій час економічної кризи. Це тільки свідчить, куди може запровадити організацію вверта зарозумілість і місцевий загумінковий патріотизм товаришів.

Економічні бої робітничої класи, поліційний терор, суди, страйки, допомога пресі, різні зборки на інші цілі значно підірвали бюджет наших організацій, зменшили сплачування догвів на будинках, а деякі відділи загнали в нові довги. На

майбутнє треба буде ці справи впорядкувати так, щоб мати якісь межі цим збіркам, щоб вони були проваджені тільки центральними тілами, за їх відомом і одобренням. Бо хаотичний і безнастанний спосіб провадження їх тільки дезорганізує й підриває головні кампанії й роботу самих організацій.

Треба також згадати про непросте заведбаня кампанії в користь Студентського Інституту в Едмонтоні, що її впершу чергу заведбан сам ЦВК не сполуляризувавши її відповідно й не вивисивши її всім організаціям. Студентський Інститут в Едмонтоні взагалі до цього часу не був центром уваги наших організацій, що на майбутнє рішуче треба виправити й дати йому матеріальну допомогу та належне ідеологічне керівництво.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА ПРЕСА

Як ніодної ділянки нашої праці не можна відокремлювати від економічної кризи, тим більше неможна цього робити зглядом існування нашої преси. Наша преса все стояла в проводі класової боротьби українського робітництва й незможного фармерства й була його незамінним учителем, організатором і оборонцем. Ніколи наша преса не відіграла такої великої ролі в житті й боротьбі українських трудящих мас Канади, як робить це вона зараз, і ніколи вона не була в такому тяжкому матеріальному стані, як є зараз.

Величезна кількість передплатників задовжилася; через тяжкий економічний стан робітництва зменшився приплив пресового фонду. Це спонукало нас відновити знову травневу пресову кампанію, бо інакше ми стояли з питанням скорочень нашого видавництва. Це питання не знято ще

з порядку дня — чекається на вислід травневої кампанії й на постанови наших з'їздів. Хоч бюджет кожної нашої газети йде з великим дефіцитом, проте найбільшим неплатником є "Бойова Молодь". Якщо наша організація на молоді не поставиться до свого журналу з більшою увагою, то далше існування "Бойової Молоді" треба поставити під знак запитання.

"Справа існування й поширювання нашої преси повинна завжди, в протязі цілого року стояти в центрі уваги. Пресові комітети, які до цього часу існували тільки в теорії, або працювали лише в листопадній кампанії, повинні існувати стало при відділах наших організацій. Вони повинні перетворитися в ударні бригади поширювання нашої преси, принакше ми стояли з питанням скорочень нашого видавництва. Це питання не знято ще

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ТА МИСТЕЦЬКА ПРАЦЯ

Культурно-освітня праця повинна вже нарешті бути поставлена на правильній класовій рейки. План цієї праці повинен бути розроблений у всіх подробностях, наші відділи повинні мати відповідну літературу й сама робота мусить бути найтісніше повязана з біжучими світовими подіями та зі щоденною боротьбою робітництва й незможного фармерства за його негайні домагання.

З нашої робітничо-фармерської сцени треба викинути все буржуазно-міщанське сміття — як в драмі, так і в пісні. Всі драмгуртки треба оздоровити, заосмотрити їх добрим проводом, попровадити між ними освідомлюючу працю про завдання драматичного та музичного мистецтва. Драматичні твори, як також пісні та музику треба підбирати з класовим змістом і настановлення мусить бути — менше, але краще; кращий зміст і краще виконання, мистецтво не для роз-

ваги, не лише для фондів, але мистецтво на службу трудящим, як важливий класово-виховачий і організаційний засіб.

Геть халятуру! А халятурою називаємо ми не тільки самий твір з поганим шкідливим працюючим змістом, але й погане, недбале, партачне виконання доброго твору.

Мандолінові й інші оркестри треба поширювати, зміцнювати, але одночасно, недарма на те, що на класичній музичній творі неможна дивитися, як на халятурні, то захоплюватися ними, давати їм перевагу над робітничою чи народною музикою та пісню, не треба. Вони, по перше, забирають багато часу на вивчення, по друге — ніколи не вичуються, як слід, по третє — не зрозумілі для нашої робітничо-фармерської аудиторії. Тому в оркестрах треба рішуче попровадити зворот до робітничої й народної пісні та музики. Те саме зробити з хорами й драмгуртками.

ЖІНОЧА СЕКЦІЯ ТУРФДІМ

В Жіночій Секції не проведено ще звороту в напрямі класової боротьби. Хоч класова боротьба серед канадського трудящого жіноцтва стоїть на дуже низькому урвні взагалі, то Жіноча Секція ТУРФДім до цього часу була й докищо залишається ізольованим островом. Це до певної міри тому, що самий склад членства Жіночої Секції (жінки робітників і дуже незначний відсоток робітниць з фабрик, з прислуги і т. ін.) незадовільний.

Жіночу Секцію необхідно наблизити до загальної організації ТУРФДім, втягнути її у загальну його працю, а не допускати до її віддалювання від загальної нашої організації й наших загальних завдань.

Жіноча Секція, за активної допомоги товаришів на місцях, повинна попровадити перш все го кампанію за втяганням до своїх рядів робітниць, що працюють у фабриках, пральнях, ресторанах та приватних помешканнях.

Жіноча Секція повинна тісно звязатися з іншими подібними жіночими організаціями в Канаді, головню з жіночим департаментом Воркерс Юніти Ліг. Відділ Жіночої Секції на місцях повинні виявити максимум активності в організуванні жінок, що працюють в різних індустріях — в індустріальній трейд-юні, як також брати активну участь в загальній економічній і політичній боротьбі робітничої класи під проводом комуністичної партії. Перед-

віші членкині повинні ставити допомоги визвольному рухові трудящих Західної України (матеріальна допомога революційним організаціям Зах. України, політвизням, революційній пресі, та гуртування й виховування в класовому дусі тих українських робітниць і фермерів, які до цього часу столя поза організацією) та розвинування перед трудящими Канади тих жовтоблакитно-фашистських елементів, які, прикриваючись національними гаслами, організують за допо-

СЕКЦІЯ МОЛОДІ ТУРФДІМ

Організаційна й освідомлююча робота в Секції Молоді не то що занедбана, але вона взагалі провадиться не так, як треба, як повинно бути. На останньому з'їзді ТУРФДім, Секція Молоді відновувала собі більшу автономію, але майже уся свою роботу звела на ніщо. Секція Молоді стоїть рішучо осторонь класових боїв канадської робітничої молоді, хоч об'єктивні умовинизнання мови в першу чергу, у неї далеко для цього сприятливіші.

В першу чергу сам провід не дав належного керівництва, не дав молоді бойових гасел, ні вказівок; з другого боку — самий склад і організація будова Секції Молоді є така, що в ніякому разі не сприяють успішній роботі.

Ві дитячу організацію. Це дасть спрому попровадити між нею відповідну організаційну й освідомлюючу роботу й відповідну її віковій діяльності.

Як ТУРФДім повинен бути рекрутаційною базою для партії й мостом до українських робітників і фермерів, таким самим чинником повинна служити Секція Молоді для Ліги Комуністичної Молоді. Тому треба рішуче засудити й в майбутньому поборювати ліквідацькі тенденції деяких товаришів, які зліквідували відділ Секції Молоді на тій підставі, що неначе б вони стіяли на перешкоді ЛКМ. Секція Молоді рішуче не можна протиставити ЛКМ, ані підмінювати одну організацію другою. СМ — це одна з галузів діяльності ЛКМ.

В сепарійній програмі наших з'їздів поставлено: Секція Молоді й диточа організація. Це значить, що буде постановлено питання про основну реорганізацію СМ на дві окремі організації, розуміється, які працювали б в найтіснішому контакті.

Молодь, що виррела у наших організаціях, підстаючи, в більшості залишає організацію. Школу вона вже залишила, бо пішла вже до праці; СМ залишила, бо там же "тільки діти"; до ТУРФДім чи до Жіночої Секції не вступила, бо там "самі старі". Так ця молодь, яка працює звязалася вже з індустрією, отже якої обовязком є бути в організації — вона її залишає. Тому поставлено на програму питання основної реорганізації Секції Молоді. Зі старшої молоді необхідно створити справжню Секцію Молоді ТУРФДім, що була б справжньою бойовою організацією молоді, яка гуртувала б собі молоді дорослу, молодь, що не тільки ходить до шкіл, але головню то, що працює вже у виробництві.

Щоб затримати нашу молоді при організації, треба дати їй не тільки організацію, що відповідає її вікові, але й відповідну розвагу в тій організації. Одною з таких розваг є — робітничий спорт. На спорт ми дивимось не як на розвагу, але як на важливий організаційний чинник, але ми тільки дивимось, бо поимно всіх ухвал минулих з'їздів, ми й до цього часу не розвинули того спорту серед нашої молоді. Тільки останніми часами за ініціативою партії й комсомолу почав в Канаді розвиватися робітничий спорт. Тому коначним є, щоб всюди при відділах СМ було поорганізовано спортивні гуртки, які афілювалися б до Робітничого Спортового Товариства.

ДИТОЧІ ШКОЛИ.

Наші диточі школи, що по закінченні другого ВОК та запровадженні нової системи навчання почали виказувати жвані ознаки життя, за останній час знову підупали. Як тільки з центру немає максимуму уваги, не дається вказівок, завдань до виконання, не ставиться вимог, то на місцях негайної боротьби за негайні домаганні молоді робітничої класи Канади.

Одночасно стару молоді, як і Жіночу Секцію, треба наблизити до ТУРФДім, дати їй в ТУРФДім ширші права, втягнути її в загальну роботу ТУРФДім та інших наших масових організацій.

З молодшої віком дівчор, що ходить до шкіл, необхідно створити відповідуючу їй віковідемаскуючи й п'ятуючи ту галубну ролу української буржуазії й соціал-фашистів, яка зводилася до відкритої допомоги польській шляхті в здавленні визвольних змагань українського трудового народу.

ТУРФДІМ І ДОПОМОГА ВИЗВОЛЬНОМУ РУХОВІ ТРУДЯЩИХ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

Велика частина західноукраїнських земель, майже з 10-мільйонним українським населенням, через продажно-зрадничу політику української буржуазії, опинилася в лабах польської шляхти, румунських бояр та чеської буржуазії. Наші масові організації завжди активно реагували на визвольну боротьбу своїх братів цих окупованих імперіалістичними хижаками земель. В часі останньої "нацифікації" Сх. Галичини польською шляхтою й зрадничою поведінкою українських буржуазних партій від УНДО почавши, а на укр. соціал-демократах скінчивши, ми провели широку розяснюючу кампанію по цілій Канаді, протестуючи проти насильств польської шляхти та

їм головним завданням несення допомоги визвольному рухові трудящих Західної України (матеріальна допомога революційним організаціям Зах. України, політвизням, революційній пресі, та гуртування й виховування в класовому дусі тих українських робітників і фермерів, які до цього часу столя поза організацією) та розвинування перед трудящими Канади тих жовтоблакитно-фашистських елементів, які, прикриваючись національними гаслами, організують за допо-

АКТИВІЗАЦІЯ ЧЛЕНСТВА

Усі розгалуження роботи наших організацій є добрі, важливі, їх не тільки не сміємо звужувати, але мусимо поширювати. Тільки треба їх поставити на справжній шлях діяльності, треба присвятити їм найбільше уваги, зробити їх самодіяльними, ударними і всю їх роботу спрямовувати на класові рейки.

Треба покінчити з теорією — "ми не могли попровадити роботи як слід з браку відповідних сил". Така теорія, такі балаки, це розклад, це ухилювання від праці, це виправдування свого недбалства, неактивності. Мову про те, що "заберіть двоох-трох передових активних членів з нашої місцевості й вся робота завмре" — треба знищити в той спосіб, що так і зробити, щоб доказати, що робота не завмре. До поширювання такого погляду, або навіть до витворення такої стани, в багатьох випадках спричинилися самі оти два-

могою канадської буржуазії фашистські боївки для поборювання робітничого руху, які одпочасно на випадок війни проти Радянського Союзу, служитимуть осередками творення українських батальйонів проти країни Рад.

Наші старі масові організації повинні присвятити максимум уваги організуванню неорганізованих ще українських робітників і фермерів в ту нову дуже корисну бойову організацію українських трудящих мас.

ТРИ АКТИВНІ ПЕРЕДОВІ ТОВАРИШІ

принймаючи на себе усі часто організаційні обовязки до виконання. Такі товариші, самі того не розуміючи й не маючи може того на думці, наносять подвійну шкоду своїй організації: вони дають цим нагоду відмовлятися від праці іншим членам; і самі, через переважання не виконують цих обовязків, як слід.

Всю роботу в організації треба розподіляти рівномірно між членством, треба мобілізувати усе членство до її виконання, бо тільки в цей спосіб організація зможе розвиватися й на практиці виховувати нові провідні кадри активних працівників.

Гасла — за мобілізацію доводко усях кампаній усього членства, за його активізацію, за виховання нових провідних кадрів із молодших здібних товаришів — це гасла ніякого дня й ми повинні поставити їх напереді усяєї нашої діяльності.

САМОКРИТИКА Й ДЕМОКРАТИЧНА ЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

Вся робота у наших організаціях повинна провадитися під контролю товариської самокритики. У нас дуже часто буває як забутаго "критики" роботи інших, але ми не любимо, коли критикується нас, а вже вникомо разі не визнаємо самокритики. Така "святая непомилність", недоторканість — це найбільша рана в роботі наших організацій. Без самокритики ми ніколи не побачимо своїх помилок, а не побачивши та не визнавши їх, ми не зможемо їх виправити. Тому ми мусимо дати широку дорогу самокритичі як на сторінках нашої преси, так і в стінгазетах та на зборах. Але самокритика повинна бути товариська, конструктивна, а не напади, обривування, щоб тільки вкети, досолити.

Час також вже нам зрозуміти й запровадити в життя засади демократичної централізації та дисципліни. Коли вирішується якась справа на зборах, треба допустити над нею вільну дискусію й переводити її не криком та наказом, але широким виснаженням й переконанням. Однак дійсна демократія виявляє себе не тільки широкою участю в дискусіях, або в голосуваннях, але й понад все в активній участі якнайбільшого числа членів в щоденній роботі організації.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ТУРФДІМ.

Поданою цей начерк тез перед 12-им з'їздом ТУРФДім під дискусію членства наших масових організацій, а зокрема членства ТУРФДім, ми кличемо усі наші відділи перерчитати їх на своїх зборах — чи то регулярних, чи спеціально для цього скликаних, повести над ними широку дискусію, виробити на її основі свої пропозиції по всіх цих питаннях до 12-го з'їзду ТУРФДім, і вчасно заслати їх на руки ЦВК ТУРФДім.

Ми кличемо всіх активних працівників, особливо ж загальною членства наших організацій забрати слово в передз'їздовій дискусії — ефоріях нашої преси, а всі наші організації попровадити в червні активну підготовчу працю до 12-го з'їзду ТУРФДім, до конференції Жіночої Секції й Секції Молоді та до всіх з'їздів тих наших організацій, що відбудуться в днях від 12-го до 23-го липня 1931 р.

ЗА ЦВК ТУРФДІМ

М. Шатульський секретар.

ПОХОРОН ЖЕРТВ ПОЛІЦІЙНОГО РОЗСТРІЛУ.

На вугільних шахтах у Явоні (Домбровський басейн) відбувся похорон убитих 19 травня гірників під час розстрілу поліцією робітничої демонстрації. У демонстрації під час похорону, що відбулася під збільшеною охороною поліційних загонів, брало участь понад 5,000 робітників, серед них — делегації гірників усіх шахт Домбровського басейну. Не звязуючи на всі спроби пелесієвських та фашистських профілієв зменшити значення страйку гірників, сьогодні до страйкерів приєдналася ще декілька шахт.

ОБЛІК КАМПАНІЙНОЇ ПРАЦІ ЗА ПРЕСОЮ

Лондон, Онт.
 На закінчення пресової кампанії преском проголосив масове віче на 31 травня. На тому вічу промовці широко висловили завдання й працю революційної робітничої преси поміж трудящими.

Перший промовив тов. Пляуц. Він наводив капіталістичну пресу, порівнював її з робітничою, висловив, яку роботу виконує капіталістична преса, а яку преса робітників.

Тов. В. Хомик заговорив про відхилення положення трудящих мас в капіталістичних країнах світу, висловив причини економічної кризи і вказував на шлях класових боїв, як на єдиний вихід з того масового виглоджування.

Наприкінці віча тов. Дікуи, що промовив вічем, заігнорвав робітників, що канадський уряд намагається депортувати одіого болгарського товариша з Торонто й кількох робітників зі Сдобори й інших місцевостей Канади. Після його промови пресутні схвалили резолюцію протесту проти депортування робітників з чужої країни.

Присутній.

ДІСТАВ Я ЛІСТИ В КАМПАНІЮ ЗА НАШОЮ ПРЕСОЮ

Престон-Галт, Онт.
 Відділ РЗТ й ТОДОВИРНА-ЗУ отримали об'язки в справі допомоги робітничо-фармерській пресі в місяці травні й на зборах вибрали комітет з 5-ох, який провів травневу кампанією. Влантували колекту хата в хату, на 25 травня відкрили драму Горіть Галичина. Присутніх гостей на тому представленні було чимало. На 30 травня влаштували масове віче, на якому тов. Грицак висловив завдання революційної робітничої преси зараз, вчас загостреної класової боротьби. На тому вічу шлануло вільної колекти на пресу \$2.25.

Робкор.

ЛИСТУАННЯ РЕДАКЦІ

А. Г. Торонто, Онт. — Допис з Порт Артура про відзначення пам'яті вбитих організаторів лісових робітників вже був поміщений в "УРВ". Повно, що побажанням було б, щоб робітники інших місцевостей споминули погиблих організаторів.

І. Діах, Вілні, Саск. — Ваш заклик до всіх "любителей письма" годі давати на сторінку "УРВ". Самий заклик є поодиноким від нас самих і таки жалете, щоб на ваш адрес зголошувалися. Підніміть цю справу організаційним шляхом почерз ЦВК ТУРФДім.

Г. В. Норт Бей, Онт. — Ви можете писати до редакції "УРВ" дописи на російській мові, ми передумачемо на українську.

Р. Беркета, Торонто, Онт. — Вашу лаву годі містити. Справа була обговорювана Головним Зарядом РЗТ й вирішена, про що вас повідомили на місці.

П. Демичук, Нью Йорк, Зл. Дерхали — Вашу "пересторогу" щодо того зубного лікаря годі подати на сторінку "УРВ". Потягне за собою кошти.

Т. Кабанчук, Чінок, Алта. — В часопи "УРВ" ви прочитаете чимало листів з Радянської України, які дослівно передруковані з листів робітників і селян, що пишуть до своїх рідних і близьких в Канаді. Усі, хто хоче працювати в СРСР, живе добре. Але живється лише тим, що тримаються задалека від праці. Робітники й селяне усьо культивувати в кооперативах та твердах, низьких шпал. Безробіття там немає, заробітна платня добра, умовини праці якнайкращі.

Подільський, Веланд, Онт. — Вірш "І таке буває" це є ніяким віршом, ні по формі, ні по змісту. Як допис, теж годі містити.

А. Б.—а, Гемилтон, Онт. — Допис на тему травневої демонстрації з Гемилтона вже була на сторінках "УРВ". Містити щераз про те саме, завбаче.

НА ПРОДАЖ поле в город в селі Кобилівозок повіт Трембовля, Галичина. Город відповідний до забудови! Інтересованих прошу писати на поштову адресу:
 FRED HAWARA
 P. O. DELORO, Онт.

Становище ТУРФДім перед 12-им своїм з'їздом

(ПЕРЕДЗ'ІЗДОВИЙ НАЧЕРК ТЕЗ ЦВК ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ)

ЗВОРОТ НА ШЛЯХ ЗАГАЛЬНОЇ КЛАСОВОЇ БОРОТЬБИ

Повільний, але неухильний зворот у наших масових організаціях почався приблизно з розпочаттям сезонної організаційної й культурно-освітньої діяльності минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки. У цілий план організаційної й культурно-освітньої роботи, що його визначив ЦВК минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки. У цілий план організаційної й культурно-освітньої роботи, що його визначив ЦВК минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки.

Повільний, але неухильний зворот у наших масових організаціях почався приблизно з розпочаттям сезонної організаційної й культурно-освітньої діяльності минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки. У цілий план організаційної й культурно-освітньої роботи, що його визначив ЦВК минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки.

ВІДОКРЕМЛЕНІСТЬ, ОПОРТУНІЗМ, ПАСИВНІСТЬ ТРЕБА ЦІЛКОВО ЗНИЩИТИ

Говорячи про зворот і про позитивні наслідки цього звороту, не сміємо ми ані на хвилину перебільшувати своєї діяльності, як не сміємо також закривати очей, що не у всіх відділах однаково позначилася ця праця, що є відділи, які ще навіть не започаткували цього звороту, або підходять до нього механічно, а найголовніше, що у цій роботі не заангажовано ще усього членства наших організацій.

Говорячи про зворот і про позитивні наслідки цього звороту, не сміємо ми ані на хвилину перебільшувати своєї діяльності, як не сміємо також закривати очей, що не у всіх відділах однаково позначилася ця праця, що є відділи, які ще навіть не започаткували цього звороту, або підходять до нього механічно, а найголовніше, що у цій роботі не заангажовано ще усього членства наших організацій.

Говорячи про зворот і про позитивні наслідки цього звороту, не сміємо ми ані на хвилину перебільшувати своєї діяльності, як не сміємо також закривати очей, що не у всіх відділах однаково позначилася ця праця, що є відділи, які ще навіть не започаткували цього звороту, або підходять до нього механічно, а найголовніше, що у цій роботі не заангажовано ще усього членства наших організацій.

Говорячи про зворот і про позитивні наслідки цього звороту, не сміємо ми ані на хвилину перебільшувати своєї діяльності, як не сміємо також закривати очей, що не у всіх відділах однаково позначилася ця праця, що є відділи, які ще навіть не започаткували цього звороту, або підходять до нього механічно, а найголовніше, що у цій роботі не заангажовано ще усього членства наших організацій.

Говорячи про зворот і про позитивні наслідки цього звороту, не сміємо ми ані на хвилину перебільшувати своєї діяльності, як не сміємо також закривати очей, що не у всіх відділах однаково позначилася ця праця, що є відділи, які ще навіть не започаткували цього звороту, або підходять до нього механічно, а найголовніше, що у цій роботі не заангажовано ще усього членства наших організацій.

Повільний, але неухильний зворот у наших масових організаціях почався приблизно з розпочаттям сезонної організаційної й культурно-освітньої діяльності минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки. У цілий план організаційної й культурно-освітньої роботи, що його визначив ЦВК минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки.

Повільний, але неухильний зворот у наших масових організаціях почався приблизно з розпочаттям сезонної організаційної й культурно-освітньої діяльності минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки. У цілий план організаційної й культурно-освітньої роботи, що його визначив ЦВК минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки.

Повільний, але неухильний зворот у наших масових організаціях почався приблизно з розпочаттям сезонної організаційної й культурно-освітньої діяльності минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки. У цілий план організаційної й культурно-освітньої роботи, що його визначив ЦВК минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки.

Повільний, але неухильний зворот у наших масових організаціях почався приблизно з розпочаттям сезонної організаційної й культурно-освітньої діяльності минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки. У цілий план організаційної й культурно-освітньої роботи, що його визначив ЦВК минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки.

Повільний, але неухильний зворот у наших масових організаціях почався приблизно з розпочаттям сезонної організаційної й культурно-освітньої діяльності минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки. У цілий план організаційної й культурно-освітньої роботи, що його визначив ЦВК минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки.

Повільний, але неухильний зворот у наших масових організаціях почався приблизно з розпочаттям сезонної організаційної й культурно-освітньої діяльності минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки. У цілий план організаційної й культурно-освітньої роботи, що його визначив ЦВК минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки.

Повільний, але неухильний зворот у наших масових організаціях почався приблизно з розпочаттям сезонної організаційної й культурно-освітньої діяльності минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки. У цілий план організаційної й культурно-освітньої роботи, що його визначив ЦВК минулої осені й тепер ми можемо зареєструвати значні його наслідки.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ СТАН ТУРФДІМ ТРЕБА ОБОВ'ЯЗКОВО ПОЛІПШИТИ

Організаційний стан ТУРФДім хоч за останній рік значно поліпшився, то проте у ньому ще багато недочет та місця для дальшого поліпшення. Число членства ТУРФДім з його секціями від одинадцяти до 1,099, хоч нового членства за той час було придбано 2,553. Таке явище є рідше, незалежно від припливу нового членства, що в цьому відношенні можна уважати за задовільний, то відплив старого, або наша неспроможність затримати новоступивших членів, показує, що в цьому відношенні ми стоїмо далеко не на висоті свого завдання. Надто розхитано в цьому відношенні Секція Молоді. Організаційна (культурно-освітня) робота у неї не налагоджена, центр нащ не дав їй належного провладу й місця у всьому до ліквідаційських тенденцій.

Організаційний стан ТУРФДім хоч за останній рік значно поліпшився, то проте у ньому ще багато недочет та місця для дальшого поліпшення. Число членства ТУРФДім з його секціями від одинадцяти до 1,099, хоч нового членства за той час було придбано 2,553. Таке явище є рідше, незалежно від припливу нового членства, що в цьому відношенні можна уважати за задовільний, то відплив старого, або наша неспроможність затримати новоступивших членів, показує, що в цьому відношенні ми стоїмо далеко не на висоті свого завдання. Надто розхитано в цьому відношенні Секція Молоді. Організаційна (культурно-освітня) робота у неї не налагоджена, центр нащ не дав їй належного провладу й місця у всьому до ліквідаційських тенденцій.

Організаційний стан ТУРФДім хоч за останній рік значно поліпшився, то проте у ньому ще багато недочет та місця для дальшого поліпшення. Число членства ТУРФДім з його секціями від одинадцяти до 1,099, хоч нового членства за той час було придбано 2,553. Таке явище є рідше, незалежно від припливу нового членства, що в цьому відношенні можна уважати за задовільний, то відплив старого, або наша неспроможність затримати новоступивших членів, показує, що в цьому відношенні ми стоїмо далеко не на висоті свого завдання. Надто розхитано в цьому відношенні Секція Молоді. Організаційна (культурно-освітня) робота у неї не налагоджена, центр нащ не дав їй належного провладу й місця у всьому до ліквідаційських тенденцій.

НАШІ НАЙБЛИЖЧІ ЗАВДАННЯ

Як нероздільна частина робітничої класи й канадійських фермерів іммігрантські робітники терплять всі наслідки економічної кризи, що стало поглядом. Поліпшення умовного становища іммігрантських робітників можна досягти тільки через боротьбу за поліпшення умов цілої робітничої класи, як такої, а ніколи через секційні спроби. Одною з найважливіших потреб для мобілізування робітників і незалежних фермерів під проводом комуністичної партії для успішного протипаступу проти наступу буржуазії, є єдність робітничої й фермерської чужинської організації, а саме єдність канадійського уряду, бо без неї не можна попровадити успішної масової роботи (з Резолюції поширеного пленуму ЦК КПК).

Як нероздільна частина робітничої класи й канадійських фермерів іммігрантські робітники терплять всі наслідки економічної кризи, що стало поглядом. Поліпшення умовного становища іммігрантських робітників можна досягти тільки через боротьбу за поліпшення умов цілої робітничої класи, як такої, а ніколи через секційні спроби. Одною з найважливіших потреб для мобілізування робітників і незалежних фермерів під проводом комуністичної партії для успішного протипаступу проти наступу буржуазії, є єдність робітничої й фермерської чужинської організації, а саме єдність канадійського уряду, бо без неї не можна попровадити успішної масової роботи (з Резолюції поширеного пленуму ЦК КПК).

Як нероздільна частина робітничої класи й канадійських фермерів іммігрантські робітники терплять всі наслідки економічної кризи, що стало поглядом. Поліпшення умовного становища іммігрантських робітників можна досягти тільки через боротьбу за поліпшення умов цілої робітничої класи, як такої, а ніколи через секційні спроби. Одною з найважливіших потреб для мобілізування робітників і незалежних фермерів під проводом комуністичної партії для успішного протипаступу проти наступу буржуазії, є єдність робітничої й фермерської чужинської організації, а саме єдність канадійського уряду, бо без неї не можна попровадити успішної масової роботи (з Резолюції поширеного пленуму ЦК КПК).

Як нероздільна частина робітничої класи й канадійських фермерів іммігрантські робітники терплять всі наслідки економічної кризи, що стало поглядом. Поліпшення умовного становища іммігрантських робітників можна досягти тільки через боротьбу за поліпшення умов цілої робітничої класи, як такої, а ніколи через секційні спроби. Одною з найважливіших потреб для мобілізування робітників і незалежних фермерів під проводом комуністичної партії для успішного протипаступу проти наступу буржуазії, є єдність робітничої й фермерської чужинської організації, а саме єдність канадійського уряду, бо без неї не можна попровадити успішної масової роботи (з Резолюції поширеного пленуму ЦК КПК).

Як нероздільна частина робітничої класи й канадійських фермерів іммігрантські робітники терплять всі наслідки економічної кризи, що стало поглядом. Поліпшення умовного становища іммігрантських робітників можна досягти тільки через боротьбу за поліпшення умов цілої робітничої класи, як такої, а ніколи через секційні спроби. Одною з найважливіших потреб для мобілізування робітників і незалежних фермерів під проводом комуністичної партії для успішного протипаступу проти наступу буржуазії, є єдність робітничої й фермерської чужинської організації, а саме єдність канадійського уряду, бо без неї не можна попровадити успішної масової роботи (з Резолюції поширеного пленуму ЦК КПК).

РЕЗОЛЮЦІЯ ПРО ЛІГУ КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ

(Продовження)

7. Партія повинна призначити гурток активних товаришів до Робітничого Спортивного Товариства всереєво та по дистриктах, щоб просте зворот в ному та для підготування спартакіади і національної конференції. У всіх спортивних клубах належить встановити партійні фракції.

8. Спільний протимілітаристичний комітет партії й Ліги, що його треба встановити, повинен випрацювати дефінітивний план праці для партії й Ліги.

9. Партійна преса мусить встановити секції для молоді, присвятити більше місця для діяльності Ліги і помагати в поліпшенні "Тонг Воркера".

10. Партія мусить помагати Лізі в організуванні робітничих дітей, признаючи дефінітивні сили для цієї праці й мобілізуючи національні фракції, щоб позискати масові організації та революційні юні для будування революційного дитячого руху.

11. Партія мусить допомагати ЛКМ в розвиванні нових пролетарських сил в Лізі, допомагаючи в навчанні кадрів ЛКМ та підтримуючи утворення дистриктових шкіл ЛКМ де тільки можливо.

Партійний Пленум вірить, що при правильній організаційній і політичній провладі партії, при систематичним денним контакті з активністю Ліги, ЛКМ може виконати ударний план і покласти основу під будування масової Ліги Комуністичної Молоді в Канаді.

РЕЗОЛЮЦІЯ ПРО МОВНІ МАСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ

1. Одним з найважливіших питань, що стоїть перед партійним пленумом, є активність і роль мовних масових організацій, як також праці між іммігрантськими робітниками та незалежними фермерами взагалі. На основі студіювання цього питання недовими комітерійськими комісіями (українською і філіндською) і в резолюції Політичного Секретаріату Виконкому Комітерну про завдання комуністичної Партії Канади та завдання українських товаришів, пленум мусить не тільки конкретизувати плани для рішучого звороту в активності мовних масових організацій і чужинських членів нашої партії, але мусить також завести, як безпосередній обов'язок партії взагалі, а головним партійного провладу, надавання постійного керівництва у всіх активностях, що стоїть перед революційними мовними організаціями. Більше уваги іммігрантським робітникам в шпалах, фабриках і майнах, більше уваги іммігрантським фермерам, їх проблемам і масовим організаціям — є нероздільною частиною звороту нашої партії до масової революційної праці.

2. Наслідком того, що Канада була через багато років важливою країною імміграції з центральної європейської країни, ми бачимо, що окрім двох основних секцій канадійського населення — англо-саксонців і канадійських французів — велика секція канадійського населення складається з континентальних іммігрантів, між якими найважливішими чисельно є українці, німці, євреї, філіндці, полудневі славяни, маляри і т. ін.

Іммігрантські робітники Канади є важливою

нероздільною частиною канадійської робітничої класи. У всіх тяжких та важливих індустріях Канади є великі секції робітників чужинського походження. Подавляюча більшість іммігрантських робітників є в рядах неорганізованих напів-фахових і нефахових робітників; вони становлять одну з найнижче платених і найбільш виснажених секцій канадійського пролетаріату. Велике число іммігрантів чужинського походження можна знайти також між незалежними фермерами Канади; особливо в західних провінціях існують на фермах секції, в яких іммігрантські фермери становлять більшість.

3. Як нероздільна частина робітничої класи і канадійських фермерів іммігрантські робітники терплять всі наслідки поглиблюючої економічної кризи. Масове безробіття, зниження зарплатної плати та різні раціоналізаційні схеми, через котрі буржуазія пробує кинути на плечі працюючої класи увесь тягар економічної кризи, відчують однаково так робітників чужинського походження, як і уроженці Канади. Поліпшення умовного положення іммігрантських робітників можна досягти тільки через боротьбу за поліпшення умов цілої робітничої класи як такої, а ніколи через секційні спроби. Одною з найважливіших потреб для мобілізування робітників і незалежних фермерів під проводом комуністичної партії до успішного протипаступу проти наступу буржуазії, є єдність робітничої й фермерської чужинської організації, а саме єдність канадійського уряду, бо без неї не можна попровадити успішної масової роботи.

4. В своїй наступі проти робітників, а понад все проти їх революційного руху, канадійський імперіалізм робить все, що тільки в його силі, щоб притупити зростаючу класову свідомість

робітників чужинського походження і відвернути їх від революційних активностей та скерувати в русло патріотизму до "їх країни" (новий канадійцізм). Дається всяку допомогу в організуванні українських напівмілітаристичних фашистських організацій (січ, стрілецькі громади і т. ін.), білогвардійським філіндським організаціям під безпосереднім провладом агентів модерного фашистського уряду Фінляндії і агентів Гортого між малярськими робітниками. Так само дається отверту піддержку сіоністам і соціал-фашистам в їх активності між єврейськими робітниками і т. ін. Злучена Церква Канади є також дуже активна між іммігрантськими робітниками через "церкви всіх націй" і т. ін. Фашизм є активним агентом канадійського капіталізму між робітниками чужинського уродження і він докладає всіх своїх сил, щоб ізолювати національно і ділити різні секції робітничої класи, щоб в такий спосіб улекшити постійно зростаючий визиск цілої працюючої класи.

В своїй спробі розбити революційний рух, канадійська буржуазія зміцнює переслідування робітників чужинського уродження і їх революційних організацій. Вона має на програмі масові депортації. Боротьба проти фашистських організацій між робітниками чужинського походження, боротьба проти дискримінації і депортації чужинських бойовиків, є боротьбою проти канадійської буржуазії, яку ціла робітничая класа мусить повести під провладом комуністичної партії.

(Далі буде)

МАСОВЕ УВ'ЯЗНЕННЯ КОМУНІСТІВ В РУМУНІИ

За відомостями з Бухаресту, уряд Іорги, готуючи "вибори" до парламенту, загострив в цій країні терор проти комуністів.

У Темешварі сигуранца (охранка) заарештувала 11 осіб, винуватих у редагуванні та поширюванні вільно робітничо-селянського блоку. У Чернівцях заарештовано багато комуністів, що готували передвиборчу кампанію.

У кількох селах району Бігор заарештовано багато найвільніших та незалежних селян за поширення комуністичної літератури серед селянства.

КРИВАВІ СУТІЧКИ.

Агентство "Теле-Юніон" сповіщає, що передвиборча кампанія в Румунії набуває делати гостріших форм. Є вже багато забитих та тяжко поранених.

У Клявезенбурзі учасники мітингу напали на поліцаїв, що заарештували комуністичного промовця. Поліцаї втекли до приміщення жандармерії й збарикадувалися там.

"ВІЛЬНІ ВИБОРИ" ПО РУМУНСЬКОМУ.

Румунський міністер юстиції Гамангю надіслав до всіх окружних прокурорів обіжника, де говориться, що "уряд гарантує цілковиті вільні вибори". "Проте, — додано в обіжнику, — ніякої революційної пропаганди не дозволятиметься".

Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

НАВОКОЛО ЗАЛІЗНИЧОГО ШЛЯХУ ВИДНО ВОГНІ І ГРІЗНІ ОБЛИЧЧЯ БЕЗРОБІТНИХ

Кокрен, Онт.

Кокрен — це величезне містечко. В його ше не було стільки безробітних, що зараз. Понад 2,000 безробітних зібралися сюди, думали дістати тут працю при будові електричної станції. Оті безробітні виглядають страшно. Наче б їх щойно випустили з тюрми. Чорні, виснажені голодом, обдерті, ходять великими гуртами по вулицях містечка. В кожного з їх на думці одне: праця й праця. Та чим далі, думаю, що те слово прийдеється счеркнути зі словаря, бо немає праці, не потрібно й назви.

Буржуазна "цивілізація і культура" допровадили наряд до кочового, півдикого життя. Павло Кокрен, по корчах, повно безробітних. Все здалеки виглядає, наче б тут осадився якийсь військовий загін. Надворі робітники дивують і почують. Лише частинно по-одному, по-два снуються по місті і вижебрують пару центів на хліб і тим діляться з товаришами.

По усій залізній, що тягнеться до 70 миль, від Кокрен по Фрейзерській долині й ногами йдуть безробітні. Скрізь по боках залізничного шляху видно вогні й грізні обличчя робітників. Буває, що хтось і дістане працю в того "гадема", то чорно працює за отих 25 центів на годину і що хвилини готовий платити життям чи каліцтвом.

Нещодавно відвідали нас

представники робітничих організацій. Вони зібралися мітинг, на якому було понад 300 робітників. Промовці пояснили причини отих злиднів, що їх переживають зараз робітники, вказали на сучасний стан економічної кризи й визвольні класові бої по усіх країнах капіталістичного світу. Вони кликали присутніх робітників ставати в бойові лави робітничих організацій і одноцілим фронтом йти боротьбою проти виснажувачів.

Після промов вибрали делегацію від безробітних. Ота делегація вилася до "батьків" міста, щоби пропонувати їм домагаючі безробітних. Пішла делегація до ситі гол. Там сказали делегації, що місто не може допомогти безробітним, бо воно дуже бідне, має великі борги, а прибутків ніяких. Поградили безробітним їхати до інших міст, а там хай з ними роблять, що захочуть.

Отакі відповіді дали радні міста безробітним. Відповідь, яка тільки підтверджує, що безробітні не можуть нічого сподіватися від панів, коли чекають, муть від їх полекши у своїому житті. Міська рада своєю відповіддю вказала безробітним, що для їх шлях є один: пристати до революційного фронту і боротьбою заставити панів дати працю безробітним або повне втримання. Не просьбою та "прійдіте поклоніться", а гаслом: віддайте награблене!

Лопушанський.

ЩОДНЯ ІДУТЬ РОБІТНИКИ ТЯГАРОВИМИ ПОЇЗДАМИ З ОДНОГО МІСЦЯ В ДРУГЕ

Гаргрейв, Ман.

Немає такого дня, щоби робітники не їхали тягаровими поїздами. Майже кожний день можна бачити, як сотки робітників йдуть в один бік, місто від міста, а думкою, може б дістануть працю, щоби хоч заробити на кавалок хліба. Але даремно їхня надія, бо за пару днів ті самі робітники йдуть назад в те місце, відки виїхали.

І доки будуть робітники так шукати праці і пошеваритися в капіталістичних країнах?

Доти, поки всі не зєднаються в робітничу революційну організацію, що бореться тільки за робітничі інтереси, яка навчаче робітників, що в капіталістичних країнах є дві класи: пануюча і робітничая. Панівна клася виснажує нас на кожнім кро-

ці і з молодих літ тягне з нас життя і не нашу кров. Коли робітник вже не зможе виконати праці, як капіталістична клася вимагає, тоді його викидають на брук, як непотрібне знаряддя. Викадають, щоб гинув з голоду.

Тому, коли ми бачимо, як пануюча клася виснажує робітничу класю, кожний чесний робітник повинен належати до робітничих організацій КПК, КРОЛ, ТУРФДІМ і трейд-юній, бо тільки робітничая організація шір провідом КПК бореться за таку систему, щоби на світі не було виснажувачів, а щоби всі працювали й заробляли на своє життя. Так само, як в Радянському Союзі робітники і селяни прогнали всіх виснажувачів і неробів та встановили: хто не робить, хай не їсть.

Р. В.

НЕМА ГРОШЕЙ, НЕМА ХЛІБА — ВІДПОВІЛИ ГРУБО ПЕКАРСЬКІ НЕНАЖОРИ

Веланд, Онт.

На 1 червня мав тут місце такий випадок:

2 безробітні, що прибули баче-каров з Торонто, відвідали одну хорватську компанію пекарню в тій селі, щоби дістати кусник хліба і заспокоїти свій голод. Прийшли вони до пекарні і попросили пекарів, що разом є і власниками пекарні, щоб ті дали їм хліба, бо вони голодні. Пекарі по грубіяньски відмовили їм, що у них хліба задромо немає, а тільки за гроші. Голодні відказали їм з жалем, що у них грошей немає заплатити. Тоді пекарі відрубали грубо: — Нема грошей, нема хліба.

Голод безробітних не дозволив вийти з пекарні й зачинити повні реки хліба, що був готовий для захлапаних власників пекарні. Іх вказала злість і жаль на таке відношення. Вони рішилися в ту ж хвилину перервати свій голод. Вони взяли хліб без дозволу, стали на місці таки там і їли.

Негідні компанії не встигали губити совісті і за один фунтовий хліб поклялися чифа поліції. Невно були той думки, що панський оборонець і сторож публічного порядку постріляв отих голодних за пару-

шених шкірки хліба. Чиф на алярмовий поклик з'явився. Ідучи туди, він можливо думав, що це не знати яка буде добич. Великого страху мабуть нагадали на нього пекарі по телефону.

Увійшовши в пекарню, він побачив перед собою дві людські зморені голодом постаті. Живі мерці, окутані в подерте лахміття, додали рециту фунтового хліба. Чиф поліції, дивлячись на них, почав їх протоколувати.

— Хто ви такі?

— Ми голодні безробітні, прийшли питати хліба, щоби з'їсти — відповіли вони.

— Чи ви просили, щоби пекар вам дав хліба?

— Так, ми просили, але вони відповіли нам, що нема грошей, нема хліба — тоді ми хліб взяли самі і таки тут з'їли. Ми не боїмося і не тікаємо, заявили вони.

Чиф поліції, оглянувши ще раз голодні жертви свого господаря-капітала, подумав певно про цей славний "проспериті", де одні наживаються, а тисячі сохнуть і лухнуть з голоду та нужди. Згадав може про всі ті статки, награблені робітничими мозолями і кровю для кучки паразитів, що між дру-

гими і його заставили охороняти. Серйозність його опустила й він подав голодним ще по бохонцеві хліба, а пекарям захлапаним сказав:

— Ви повинні встидатися, а три центи, що коштує хліб, рапортувати до поліції, витрачати час та уживати до цього телефону.

Пекарі оці самі донедавна були простими робітниками, ними же й зараз є, але вони вже забули, що капіталістична клася також опиниться в рядах тих, яких вони сьогодні жадують кусника сухого хліба. Більші паразити дрібних легко забуваються і така судьба зустріне ще наших грошників і пекарів у Веланд.

Безробітний.

В НАС НЕМАЄ ЮНІЙ, МАЙНОВЛАСНИКИ РОБЛЯТЬ З НАМИ, ЩО САМІ ЗАХОЧУТЬ

Тейлортон, Саск.

В околиці Естеван і Бінефіт є 6 майнів. Поміж майнерами там немає ніякої юнії, майновласники роблять з робітниками, що самі захочуть. Наприклад, в одній майні, Годсон Бей, то вже зірвали заробітну плату до найнижшого урівня, робітники ні словом не заговорили проти зриву плати, а ще більше побоюються прогнання від праці.

В отій самій майні було кількох робітників, що належали до РЗТ. Іх відправили від праці, ще й бос залив, що він їх не хоче більше бачити на тих пропертах.

Менеджер примушує робітників усе купувати в сторі й перепачувати. Коли прийдуть сюди фермери й спродують наполовину танше м'ясо, а затримуються коло будь-якої хати, їх борються заставити самі робітники, мовляв, їдте віден, бо як бос побачить, що він затримає коло хати, готовий нас прогнати від праці за те. Подумає, що купують м'ясо у фермерів.

Хоч усі майни належать до різних компаній, усі вони об'єдналися у наступні на заробітну плату робітників і здивлені виснаженого руху. Якось недавно трапився тут такий випадок:

Один робітник, що належить до робітничої організації, зі-

став звільнений від праці в майні у Тейлортон, що є віддалена від майни Годсон Бей на пів милі. Той робітник прийшов до Годсон Бей майни і його прийняв бос до праці. Ледви попрацював він пару днів, хтось доніс босові, що він "більшовик" і бос зажадав, щоби він приніс посвідку від боса у Тейлортон, що він не є більшовик, тоді працювати далі в його. Отой робітник дістав так посвідку від боса й працює надалі.

Оті компанійні наймити завжалися цілком здивити робітничий рух у цій околиці. Вони навіть звертають вже увагу, хто читає робітничу пресу, хочуть на підприємства до Укр. Роб. Дому.

В Тейлортон є чимало англійських майнерів, ім теж зривають зарплату, а вони мовчать, як інші робітники. Вони ще й випрацюють компанію, що вона "брок" і не може більше платити. Оті робітники з приходом літа тільки й знають, що грати в фут бол, чи бейсбол. Від класової боротьби стоять усі далеко. Усе те бачуть майновласники і зривають заробітну платню, затягують щораз більшу петлю на робітників. Отой зрив заробітної плати і злиденне положення майнерів мусить заставити їх зорганізувати юнію й боротьбою повстати проти виснажу.

Майнер.

В НАС ДОМУ НЕМАЄ. МИ ХОЧЕМО ЇСТИ — ЗАГОВОРИЛИ БЕЗРОБІТНІ ДО ЧІФА ПОЛІЦІЙ

Саскатун, Саск.

Понад тисяча безробітних виступили на першому червня на Маркет Сквер, до гнізда "батьків" міста Саскатуну. Безробітні поставили домагаючі праці або повного втримання. До першої години нічого ходили демонстрації вулицями міста. Чиф поліції вилася безробітним додому, бо вже час спати, але вони йому відповіли:

— Наш дім є зараз ривер бенк. І нам однаково бути на вулиці, чи над ривером. В нас нічого немає. Ми хочемо їсти.

Після того на другий день почали реєструвати безробітних самітих, безреєстрованих, отим реєстрованим безробітним почали видавати картки на їду до солдешини армії. Ті картки видавано на ситі емплоїмент офісі під присягою (бібляю треба було цілувати), що безробітний всю працю сказав при реєстрації: як довго в Канаді, чи горожанин, як довго в Саскатоуні, як довго в місті, чи багато заробив грошей минулого року і т. д.

Отже, з тою карткою виласи до солдешини армії на "фія": рано від 8 до 9 год. "дають" дві явці (смерчани і чорні), два окраски хліба і чаю (наше грошка). Пополудни від 4 до 5 дають "димер": два кусні хліба і суп (вода), в якій варено трошки моркви, мабуть на те, щоби не виглядало на мисту воду.

Щоби полатоє одне "добре" явце, треба збити від 6 до 12 шук. Часом і куртки можна натрапити в йому. Хто його там вгріє, знає хіба солдешини армії.

За те солдешини беруть гроші з міської каси, а живлять ось так людей.

Чи не краще було б, щоби дістав кожний безробітний тикет і їв, де захоче: в ресторани, чи в приватній хаті? Багато робітників не їдять того гною, бо в ніякому разі не можливо його їсти, а гроші солдешини армія бере.

Те ж саме з приміщенням. Безробітні мусять спати над водою, в той час, як в місті стоїть багато будинків порожніх. З отих будинків "батьки" міста вигнали людей за текс.

На підготовочному масовому вічу 5 червня на Маркет Сквер було коло тисячу безробітних, які слухали промов майже до одинадцятої години вночі від 7:30 год.

На цьому вічу промовили закликаючи організуватися у революційні робітничі організації, які ведуть безробітних прямим шляхом в боротьбу з ворогом за краще життя.

І. Р.

ли простими робітниками, ними же й зараз є, але вони вже забули, що капіталістична клася також опиниться в рядах тих, яких вони сьогодні жадують кусника сухого хліба. Більші паразити дрібних легко забуваються і така судьба зустріне ще наших грошників і пекарів у Веланд.

Безробітний.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД Є БЕЗПОРАДНИЙ — ЗАЯВИВ КОМІШІНЕР ПРАЦІ БЕЗРОБІТНИМ

Келгарі, Алта.

Пополудні безробітні виласи свою делегацію з домагаючим негайної допомоги.

Вчас, коли делегація мала інтєрву, до безробітних промовляв тт. Лак, Дакон і Сула. Вони вказали на обіцяний добробут Бенетового правительств, заговорили, що робітники можуть здобути добробут лише організаційною силою під провідом революційних організацій.

Повернула делегація. Тов. О'Соліван, один з делегації виступив зі звітом. Він оповів, що комішнєр заявив таке:

— Провінціанальний уряд є безпорадний. Це справа мішнєрських рад.

Та лейбористський мейор Дейвідсон заявив, що не можна дати підмоги для переїжджаних

безробітних, бо був би великий напад безробітних до міста, але справу тих безробітних, що є мешканцями не менше року, буде обговорюватися в понеділок на засіданні міської ради. Коли запитано мейора, чи він має на меті щось реального, то він відповів, що трудно сказати.

Заслухавши промови т. Бредлея, безробітні переконались, що вони мусять силою заставити уряд, щоб він зарадив цьому лихові.

Після промов прийнято резолюцію протесту, в якій сказано, що обрані робітники, в числі 1,200, протестують до провінціанального уряду проти знятого становища комішнєром, яке нічого корисного не приносить для безробітних. Також вирішено відбуті мітинг в сльдувчий понеділок, вчас, коли відбуватиметься засідання міської ради.

По мітингу велике число безробітних виласило до організації безробітних.

Мітинг закінчився Сепівом Червоного прапору.

Е. М.—чук.

НЕ ДАТИ СЕБЕ МОРИТИ ДОВШЕ ГОЛОДОМ

Ошава, Онт.

На 6 червня відбувся тут перший мітинг безробітних. Іх зібралось до 200 на тому мітингу. Його започаткували самі безробітні, а поміж них промовляли бесідники на англійській, українській, мадярській і польській мовах. Безробітні постановили боротися за каналок хліба.

На мітингу вибрано комітет безробітних з 11 робітників. Комітет той має владити 8 червня до міського уряду й пропонувати йому домагаючі безробітних. Сльдувчий мітинг безробітних назначено на 9 червня, на тому мітингу має делегація безробітних дати звіт з розговору з міськими радними.

Так давно треба було зробити. Зараз в Опаві нараховується поперх 3,000 безробітних, деякі поміж ними є, що вже не працюють по 10—14 місяців. Англійські робітники теж пристають поволі до безробітних.

Робкор.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ РЕГІСТРУЮТЬ ЧУЖИНЦЬКИХ РОБІТНИКІВ

Дітройт, Міш.

Щорку у Вашингтоні в Білому Домі порушують справу, яку б то це петля затягти на шийі тим робітникам, що прибули до Злучених Держав. На днях знов придумали реєстрацію безробітних. Ті вже й завіз самий губернатор Брокер у Мініган стейті. Правда, що справа реєстрації чужинцьких робітників ще не рішена, ті вирішуватиме ще найвищий суд в Злучених Державах.

Деякі буржуазні вчені говорять, що цей закон противиться конституції. Одначе, це значива собі балачка, а робітники таки сподіюються, що цей закон схвалить й тому готуються до протестів проти того насильства та закону Брокера.

За відомостями буржуазної преси в самому Дітройті знаходиться зараз понад 150 тисяч таких робітників, що перейшли нелегально сюди і будуть підлягати депортації.

Якщо такого робітника, що прибув сюди нелегально, пробили 6, він мусить платити \$100.00 кари, а після заплачення його депортують назад в попереду країну, з якої він прибув в Злучені Держави. Хто з таких робітників не матиме тих \$100.00, його заберуть на державну роботу й там заставлять працювати тих \$100.00.

Багато робітників, що живуть тут зі своїми родинами, закладають отим. Вони мусять полатити увесь свій добробок, залишати свою хатину, на яку працювали довгі роки.

І. К.—чук.

1-ША КОНФЕРЕНЦІЯ ТОВАРИСТВА ДОПОМОГИ ВИЗВОЛЬНОМУ РУХОВІ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

відбудуватиметься 18-го липня 1931 року в салі Укр. Роб. Дому у Вінніпегу на розі вулиць Причард і Мек'регор.

Тимчасова Керуюча Рада Товариства Визвольного Руху на Західній Україні повідомляє відділи й гуртки ТОДОВИРНАЗУ про ПЕРШУ КОНФЕРЕНЦІЮ цього ж Товариства, що відбувається на 18 липня рано, в салі Укр. Роб. Дому у Вінніпегу.

- ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ ТОДОВИРНАЗУ:**
1. Відкриття конференції.
  2. Вибір верифікаційної комісії; провірення упноважень делегатів і звіт комісії.
  3. Вибір президії й секретаріату конференції.
  4. Вибір комісії: статутувої, контрольної, резолюційної, політично-освітньої, культурно-мистецької, спортивної, по питанню допомоги визвольному рухові на Західній Україні, по питанню економічної й політичної боротьби робітничої класи в Канаді.
  5. Політичний і організаційний звіт Тимчасової Керуючої Ради.
  6. Доповідь про становище революційного визвольного руху на Західній Україні й завдання українських робітників та фермерів в Канаді у відношенні до нього.
  7. Доповідь про економічну й політичну боротьбу канадської робітничої класи та участь в ній масових мовних організацій.
  8. Звіти комісії і ухвали резолюцій.
  9. Вибір Керуючої Ради.
  10. Закриття конференції.

Програма охоплює усі важливі питання, що тісно зв'язані з програмовою працею Товариства Допомоги Визвольному Рухові на Західній Україні. Питання допомоги визвольному рухові на Західній Україні, економічної й політичної боротьби робітничої класи в Канаді, праця в політично-освітній, культурно-мистецькій і спортивній діяльності — усе те вимагає основитого чіткого висвітлення на Конференції ТОДОВИРНАЗУ та впливування праці на майбутнє.

Перша Конференція Товариства Допомоги Визвольному Рухові на Західній Україні мусить застати усе членство готовим дати відповідь на поставлені повні питання в програмі Конференції. Треба, щоби за оці питання заговорили усі, що знаходяться в рядах ТОДОВИРНАЗУ. Керуючі ради гуртків і відділів ТОДОВИРНАЗУ повинні зараз же скликати надзвичайні збори усього членства на місцях. На цих зборах треба познайомитися ближче з програмом Конференції ТОДОВИРНАЗУ, спільно застановитися над тими питаннями й дати на них відповідь в пресі ще перед тією Конференцією.

За Тимчасову Керуючу Раду ТОДОВИРНАЗУ:

М. Кадляк, голова. **Н. Ліщинський, секр.**

ЩЕ СЬОГОДНЯ ЗАСТАВЛЯЮТЬ БЕЗРОБІТНИХ ВІДРОБЛЯТИ РЕЛІФ, ЩО ДІСТАВАЛИ ЗІМОЮ

Сидні, Н. С.

У нас в Сидні, багато думают, що тут немає кризи й всі роблять. І я самій думаю, що в Сидні мусить бути добре, бо кілька я не читав з різних місцевостей дописі до "УРВ", всюди згадують про кризу протрашнє безробіття, а зі Сидні ніколи ніхто не згадував, хоч тут криза ошавувала трудящих таксамо, як по цілій Канаді.

Прийшов я до цієї місцевости з надією дістати роботу. Та замість дістати роботу, я вше див вже сім місяців і тепер навіть немаю жадної надії дістати будьяке заняття.

Правда, є тут велика фабрика, де волись робило кілька тисяч робітників. Тепер та фабрика не працює повним рухом. Багато робітників відправлено з праці, а ті, що лишилися на якійсь час при праці, роблять тільки по одній-дві-три шифти на тиждень.

Цеголяни цього року навіть ще не починали робити. Ті робітники, що робили в цеголяни, знаходяться тепер без всяких средств до життя і без жадної надії на краще майбутнє.

Треба ще згадати, як в ситі гол працює зараз маленька горстка робітників коло компанії ровів на пайни і також в контрактора коло цементованні до роги. Переважають роблять ті, що мають родину і то працюють недовго, лише по дві неділі, а відтак зостають звільнені і знов беруть свіжих робітників.

Ситі інженер каже, що так буде ціле літо, бо тут є багато безробітних і вони хочуть дати кожному підробитися. Яке ж то "підроблення" за дві неділі і ще за таку мізерну платню, як 35 ц. на годину.

Та ще не все. Тут в зимі діставали деякі реліф, хто з них дістав роботу, мусить відробляти. Таким обтяжують по 50ц. на день з їхньої заробітної платні. Отже, за тих два тижні праці мусить ще сплатити трохи за реліф, трохи за пуд теке і всего лишається робітникові кілька долларів на життя аж доти, поки знов не приїде черга на його роботу. Та чи приїде ота черга? Сумніваюся, бо ще більша половина робітників не працювало.

В. Трунук.

ВПАВ ЖЕРТВОЮ КАПІТАЛІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ВИЗІСКУ

Реймюр, Саск.

Тут коло Реймюр 12 миль на полудне фармер Бечлен покінчив самий зі своїм злиденим життям. Підізвав собі горло й обвинувся у кенєє коло байндера. Його сусід застав майже несприятного й забрали його до шпиталю божевілляних. Оце один з многих випадків самовбивства тих, що їх заморює капіталістична клася. Возьмім життя бідняцького фармера. Один дозін яєць 5 центів, фунт масла 10 центів, а 4 хліби 25 центів. І чи можуть незможні фармери вижити у цей час важкої економічної кризи, що її спричинила капіталістична клася? Певно, що ні! Одначе, і робітники, і незможні фар-

мері не поліпшать своїх умови життя тим, що самі на себе будуть накладати руки і передчасно гинути. Хто так робить, то він втікає від класової боротьби, боїться її. Того й хоче лише клася виснажувачів, щоби робітники самі себе винищували. Та свідомий робітник і незможний фармер не накладе самий на своє життя руки, а шляхом класових боїв змагаються до кращого майбутнього.

Н. Алексієвич.

Старанням відділу ТУРФДІМ у Медисині Гет.-Алта, устроється в неділю, дня 14-го червня ц. р. о год. 1-го пополудні **ВЕЛИКИЙ ПІКНИК**. На його запрошення робітників і робітниць із міста та околиць. Новозформований пікніком притовняє багату спортову програму. Нагороди в змаганнях, здоров'я перекуски і холодні напійки та багато інших несподіванок, які певно вдовольнять найбіднячийого чоловіка. Прикопати самі і класиче зважуйте на пікнік.

Півніком.

